

ባለፈው አንድ መቶ አስር ዓመት ጊዜ ውስጥም በሁለቱም አገሮች ውስጥና በመላው ዓለም የተከሰቱትን የፖለቲካና ማህበራዊ፣ የሳይንስና ቴክኖሎጂ ለውጥና እድገቶችን እየተከተለ የሁለቱ አገሮች ግንኙነትም ተለዋውጧል። የሩስያው የጥቅምት አብዮት ፣ የሁለተኛው ዓለም ጦርነት ፣ የኢትዮጵያ አብዮት ፣ የቀዝቃዛው ጦርነት ማክተም.. ወዘተ ለግንኙነታቸው መላላትም ሆነ መጥበቅ ምክንያት በመሆን ብዙ ጠመዝማሚ መንገዶችን አለፎ ዛሬ ላለበት ደረጃ በቅቷል። ሁሌም ቋሚ ቀሪ የሆነው የሁለቱ አገር ህዝቦች ወንድማዊ ስሜት፣ በጎ ምኞትና መደጋገፍ ግን ዛሬም እንደ ጥንቱ የጸና ይሆናል።

በግርድፍና በጥቅሉ የሁለቱን አገሮች የታሪክ ሂደትም ሲስተዋል ብዙ ተመሳሳይነት ጣምራነት /parallel/ይታይበታል።

ባለፉት ዘመናት ሁለቱም አገሮች የአጭዎችን የ " ገብር ወይ አስገብር " ስርዓተ-ትውልድ አልፈው፣ የ "ጠቅልል ወይ ተጠቅለል" የኢምፓየሮችን የጫካ ህግ ዘመን ተሻግረው ከዛም የሶሻሊስት አብዮትና የወዛደር አምባገነንነትን ስርዓት ታመውና ድነው፤ በያዝነው አዲስ ምእት ዓመት የግለሰብ መሰረታዊ የዲሞክራሲ መብቶችን ምሶራው ያደረገና የህዝቦችን ነፃነትና ስልጣን ያረጋገጠ ስርዓት ለመመስረት በሂደት ላይ ይገኛሉ። በሁለቱም አገሮች ሁለቱም ኢምፓየሮች ፈርሰው በህዝቦች ፈቃድና ስምምነት ላይ የተመሰረተ አንድነትና አዲስ አገር የመገንባት የአዲስ ሚሊኒየም ጎዳናም ጀምረዋል።

በዓለም አቀፍ ደረጃም ሀያላን መንግስታት የሚፈልጡበት የሚቆርጡበት ዘመን ተወግዶ አዲሱ ዓለም አቀፍ ስርአት - multi-polar system - እየተገነባ ፣ አዲስ የአካባቢ ሀይላት / emerging regional powers / ተደማጭነት እየሰፋ ባለበት አዲስ ዘመን ሁለቱም አገሮች ለዘሀ ስርአት ማደግ የበኩላቸውን አስተዋፅኦ በጋራ የሚያበረክቱበት ጊዜ ይሆናል።

አዲስ የአካባቢ ሀይላት / emerging regional powers /ከተነሳ ኢትዮጵያም እንደ ሩስያ ወይም እንደ ህንድ፣ ቻይና ብራዚል ... ወዘተ የአካባቢው ጠንካራ አዲስ ሀይል ሆኖ ለመውጣት ሁሉም አይነት እድልና ችሎታ /potential/ ያላት ሲሆን ከዚህ ለመድረስ ግን እስካሁን የተገኙትን አምንታዊ እርምጃዎችን ጠብቆ አሉታዊ መሰናክሎችን መቋቋምና ማለፍ ወሳኝ ቅድመ-ሁኔታ ይሆናል።

ከሁሉ በፊት ለአገሪቱ እድገት ትልቁ ቅርስና ሃብት የሆነው የህዝቦችን ነፃነትና እኩልነትና መሰረቱ አድርጎ የተገነባውን አዲስ አንድነትና የአገሪቱን ልዕልና ማስጠበቅ የመጀመሪያው ቅድመ ሁኔታ ይሆናል። ዛሬ ይህንን የሚፈታተኑ የትናንት ሀይሎችና የዛሬው ጊዜ ተስፋጊነቶች እውን መሰናክሎች ሆነው ይገኛሉ።

በአንድ በኩል ለዘመናት ከአያት ከቅድመ አያት ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ ድቅድቅ ጭለማ /Ignorance bigotry/ የትናንትናዋን ኢትዮጵያ ለመመለስ የሚሻ መንፈስ፣ በሌላ በኩል ደግሞ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት የሆነ ነገር ሁሉ ለማጥፋት የተነሳ ጥንፈኛና በቀለኛ አፍራሽ ሃይል በተናጥልና በጋራ ሆነው (እንደ AFD ማለት ነው) አገሪቷን አምሰው ካልበተኗት በስተቀር ኢትዮጵያም አዲስ የአካባቢ ሀይል ሆና የምትወጣበት ጊዜ ሩቅ አይሆንም።

የድንቁርና ጉዳይ ከተነሳ ዘንድ በአንባቢ ፈቃድ አንድ ሁለት ልበል። በዘመናችን የአገሮች ጦርነት፣ የፖለቲካና የማህበራዊ ቀውስ ሁከትና ብጥብጥ ሁሉ ምክንያት ድንቁርና ነው። በግል ህይወትም ድንቁርና የቅጥፈት፣ የብልግና የክፋት ሁሉ ምንጭ ነው። ድንቁርና በውስጣችን ያለውን መልአክ አስሮ በውስጣችን ያለውን ሰይጣን ፈትቶ የሚለቅ የጭለማ ሃይል ነው። የናዚያን የኮንሰንትሬሽን ካምፕ የፈጠረ ድንቁርና ነው። የሩዋንዳን ጭፍጨፋ ያመጣው ድንቁርና ነው። የኬንያን የደም መፋሰስ አርግዞ የወለደው ድንቁርና ነው። በመላው አፍሪካና በአካባቢያችን አንፃራዊ ሰላምና መረጋጋት ያላትና የእድገት ተምሳሌ የሆነችው ኬንያ ውስጥ ዛሬ ያየነውን ሩዋንዳን የሚያስታውስ

ክስተት ይመጣል ብሎ ማን ያሰበ አለ? ማን የገመተስ አለ? ማንም። ምርጫና ፖለቲካ ሁልጊዜ ሰበብ ነው። የእርስ በርስ ግጭትና እልቂት እትብቱ የተቀበረው ሰዎች ልብ ውስጥ ባለው ጭለማ - ድንቁርና ውስጥ ነው።

አገራችን ውስጥስ ተመሳሳይ ሁኔታ ላለመከሰቱ ምን ዋስትና አለን? ማንስ በእርግጠኝነት መናገር ይችላል? ማንም። ምክንያቱም ሩዋንዳም ውስጥ ሆነ ኬንያ ሰው ያጫረሰ ድንቁርና እኛም ውስጥ ተንሰራፍቶ አለ። ድንቁርና ዩኒቨርሲቲ ባህርይ ያለው ነው። የእኛም ድንቁርና እንደ ሩዋንዳውና ኬንያው ጎዳና አውጥቶ አላስተራረደም ወይም እድሉን አላገኘም እንጂ በየቤቱ በየጎዳውና በየሰው ልብ ውስጥ ተከናኝሮና አሸልቦ እንደተቀመጠ ነው። ራሱን አውጥቶ በገሃድ የሚያሳየውና አደባባይ ወጥቶ 'አለሁ! አለሁ!' የሚለው ኢንተርኔት ላይ ፓልቶክና ፎረምች ላይ ነው። የጥላቻ ፖለቲካ ፣ ሃኬት፣ እብሪትና ከእኔ ወይም ከእኛ በላይ ገደል - የድንቁርና መለዩ፣ የደናቁርት ሱፍና ክራባት ናቸው።

ቲቪ ስክሪን ላይ ትናንትና ሩዋንዳ ዛሬ ኬንያ ውስጥ ቆንጫራና ገጀራ ይዘው ወንድ ሴት፣ ህጻን ሽማግሌ ሳይሉ ሲጨፈጭፉና ቤተ-ክርስቲያን ሲያቃጥሉ የነበሩትን ሰዎች ልብ ብላችሁ ተመለከታችኋል? ኢንተርኔት ላይ ተመሳሳዩን የጥላቻና የብጥብጥ ቆንጫራና ገጀራ ከሚሰብቁት ወገኖቻችን በምንድነው የሚለዩት? በምንም። ዜግነታቸው እንጂ የመንፈስ አባትና እናታቸው አንድ የዘር ግንድ ያለው ነው - ድንቁርና።

የድንቁርና ሌላው ክፋቱ በትምህርት ልቀት ወይም በእድሜ ብዛት ታጠበው የሚጠሩት አለመሆኑ ነው። ያ ቢሆን ኖሮ በአገራችን ከተማረው ክፍል ስንት ምሉዕ-ስብእና /integrity/ ያላቸውን ምሁራን ባገኘን ነበር። "በለው" "ጣለው" "ገርስሰው" ከሚለው ይልቅ "አንድነት" "ሰላም" "ፍቅር" የሚሉት ድምፁ-ቃሎች በፖለቲካ ዲስኩሮች ውስጥ በገነኑ ነበር። ከስልጣን-ጥሙ ፖለቲከኞች /power mongers/ ይልቅ አገራችን-መንግስትነትን የሚያሰቀድሙ /statesman/ በበዙልንና ነበር።

ከድንቁርና ለመታደግ የትምህርት ምጥቀትና የእድሜ ርቀት ብቻውን ዋጋ የለውም። ብርሀን-ህሊናን /enlightment/ ይሻል። ትምህርት በዚህ ወይም በዛ የእውቀት መስክ አዋቂና ስልተ-እሳቦታችንን ያዳብር እንደሁ እንጂ ሙሉ የሰው-ነት ባህሪን ማጎናጸፍ የሚችል ዋስትና ለሆነ አይችልም። አይደለምም። በዘመናዊ ትምህርት ሳይክቸላቸል ማሳው ላይ ውሎ የሚገባው የአገሪ ገበሬ ከተማረው ይልቅ ህሊናው የበራ ስብዕና አለው። ብርሀን-ህሊና የሚገኘው ደግሞ የሰው ልጆች የዘመናት የህይወት ልምድ ካፈራው የእውቀት ፍሬ /conventional wisdom/ በመቋደስ ነው። በብርሀን-ህሊና የሚቃኙበት ትምህርት ቤትም ህይወት ራሱ ነው። ደግና ክፉውን /good and evil/ ለመለየት ድግሪ አያሻም። ራስንና ሌላውን በጥልቀት መረዳት ነው። ብርሀን-ህሊና ማለት መንፈሳዊ ተፈጥሮን ማነጽ ፣ በውስጣችን ያለውን መልአክ መንከባከብ ማለት ነው። ፖለቲካም እንደ ሌላው ሁሉ ከዚህ ጥበብ /conventional wisdom/ ላይ ካልተመሰረተና በዚህ ካልተመራ ውጤቱ የደግ ሳይሆን ምንግዜም የክፉ/evil/ ነው። የሩዋንዳና የኬንያ አይነት ምስቅልቅል፣ ደም መፋሰስና የአገር መበተንን ያመጣል።

የብዙ ብሄርና ብሄረሰቦች የሆናቸው አገራችን አንድ ቀን በጎረቤቶቻችን በኬንያ፣ ሩዋንዳና ሶማሊያ ጎዳና እንደማትሄድ ሙሉ ዋስትና ባይኖርም ትልቁ መተማመኛና ተስፋ የአገራችን ህዝቦች አርቆ አስተዋይነትና ታጋሽነት ነው። በአንድ መንግስት ጥላ ስር ሆነውም ሆነ የየራሳቸውን ማህበራዊ ስርአት ይዘው ለሺህ ዓመታት ጎን ለጎን ሲኖሩ የቆዩት የአንድ ቤተዘመድ ሕዝቦች ለዘመናት ያፈሩት አብሮ የመኖር ባህልና ጥበብ ዋናው የተስፋ መከታና ጋሻ ነው። ይህም "በተማሩ" ሰዎች የድንቁርና ሃይል ተገፍቶ፣ የህሊና ሚዛኑ ተፋልሶ ህዝቡን በነሱ መንገድ ካልመሩትና ጎዳና ካላወጡት ይሆናል።

ይቀጥላል